14.05.2018

TIL:
Team Miljø Morten Hundahl, Steen Ravn Christensen, Vibe Bertelsen v. Syddjurs Kommune
Udvalgsformand Kim Lykke Jensen, Natur, teknik og miljø v. Syddjurs Kommune
Initiativgruppen – 5 sommerhusejere Kanalvej v. Elsegårde Strand

---

Afrapportering af forundersøgelse af afvandingsproblematik, klimasikring og mulige løsninger omkring Elsegårde Strand.

En ugiftsneutral, frivillig kortlægning af sommerhusområdet ved Elsegårde Strand i relation til afvandingsproblemer og kystsikring foretaget af Finn Helmer Olesen fra firmaet "Finn Elektriker", Ebeltoftvej 18, Drastrup, 8960 Randers SØ.

Baggrund: Kommunen har siden 2013 været i dialog med en Initiativgruppe, der udgøres af 5 sommerhusejere fra Kanalvej. De oplever store problemer med oversvømmelse fra Tuekærgrøften, hvis udløb tit sander til. Kommunen har også fra andre af områdets grundejere modtaget henvendelser om andre klimarelaterede problemer som f.eks. forhøjet grundvandsspejl. Desuden er der foretaget en spørgeskemaundersøgelse i foråret 2017 og i efteråret 2017 er der indsendt diverse høringssvar fra borgere vedr. varselpåbud. Kommunen inviterede på baggrund af ovenstående Initiativgruppen og øvrige borgere fra Elsegårde Strand til møde den 26. marts 2018 på Strandhotellet i Ebeltoft.

På dette møde tilbød elektriker Finn Helmer Olesen at foretage en forundersøgelse af afvandingsproblematikken i området. Finn har selv sommerhus på Fyrvej ved Elsegårde Strand. Finn er efter mødet blevet kontaktet af beboerne på Kristoffervejen 36 som har takket "ja tak" til at støtte op om tilbudet om en forundersøgelse, således at vi inden næste møde, kan få adskilt "den store elefant i flere mindre og spiselige bider". Dvs. problemstillingerne, opdelt i reelle områder og problematikker samt afdækket hvem, der har hvilke problemer og behov. Vi har som sommerhusejere brug for specifik gennemsigtighed over de forskellige problemstillinger inden et nyt fællesmøde.

Finn Helmer Olesen er færdig med forundersøgelse af afvandingsproblematikkerne og kystsikring i Elsegårde Strand. Resultaterne af forundersøgelsen rapporteres på de næste sider og ønskes udsendt pr. e-boks til samtlige sommerhusejere ved Elsegårde Strand samt medtaget på næste møde mellem forvaltning og sommerhusejere. Dog anbefales et formøde med Team Miljø inden stormødet, således at der kan skabes fælles forståelse og afklaring til næste stormøde.

Forundersøgelse har gjort det muligt at opdele udfordringer, hvilket kan fremme indsigten for mange flere, hvilket der er behov for og ligeledes danner resultatet baggrund for specifikke forslag til fremtidsløsninger. Herved bliver det lettere for den enkelte at gennemskue, forstå forholdene, forholde sig og tage et medansvar.

Meget mere om selve forundersøgelserne, løsninger og anbefalinger på de følgende sider.

Indhold:

1. Undersøgelse genetablering af diger - kystsikring
2. Undersøgelse afvanding Vestensø – optimering
3. Undersøgelse afvanding Tuekærbækken – nye løsninger
4. Økonomi og fordeling
5. Minikonklusion på undergrunden
6. Genskabe Vestensø – fremtidssikring
7. Anbefalinger: Forslag til første initiativ vedr. vandproblematik

1.Undersøgelse genetablering af diger

Med en enkel gåtur langs Kristoffervejen ses følgende:

Der står Digevej på vejskiltet :-)

Løsningsforslag

- F.eks.: Lodsejerne skal sørge for, at digerne bliver genetableret inden udgangen af år 2021.

Det må være et kommunalt anliggende at give de aktuelle lodsejere påbud om genetablering af de diger, som er helt eller delvis fjernet på vestsiden af Kristoffervejen.

Sanktionsmulighed

Hvis digerne ikke er genetableret:

- Der kunne blive tinglyst erstatningsansvar såfremt, at der skulle ske oversvømmelse og skader på andre grunde som følge af, at genetableringen ikke er udført.
- Hvis der sker en Tinglysning bliver fremtidige ejere således automatisk oplyst omkring problemstillingen.

Et dige virker ikke fra den ene dag til den anden, der skal typisk gå en årrække, før det har sat sig.

2.Undersøgelse afvanding Vestensø – optimering

Afvandingsproblematik Pumpestationen for enden af Tunøvej, som pumper grundvand / overfladevand fra Vestensøen og regnvand fra de omkringliggende enge, er blevet repareret og fungerer som sådan OK

- Der er opsat alarmlampe for høj vand på gavl, - (se foto) som kan ”ses” fra Lille Raneladegård.
- Har ved lejligheden ikke kunne konstateret at lampem lyser hverken ved høj vand eller termofejl på pumpe
- Der er kun en pumpe, så med fordel kunne der etableres en mindre nødpumpe
- En GSM alarm med battari backup, som kan sende en SMS med fejl – højvand – strømsvigt til en eller flere personer.

  Pris: Anlægspris GSM alarm Overslag kr. 5.000.00 + moms

- Vandstanden, niveauet i bækken er OK. Kunne sænkes ydeligere 30 cm,
  Det optimale vil være at pumpen starter ca. 5 cm. inden det når drænrørernes udløb.
  (Det kan undersøges)
- Installationerne ser lidt rodet ud, men ”virker”.

Gavl syd-vest med alarm lampe

Ny el-motor med aut. smøring

Gl. styretavle med nyere softstarter
Som er dimensioneret for lille !

Det er blevet oplyst at niveauflyderne / wiretrækket som starter og stopper pumpen, har det med at sætte sig fast.

Ny niveaupumpestyring vil være at foretrække, hvoraf man elektronisk kan udlæse driftdata og niveauer, alarmer, m.m., men der skal stadig være en eller flere personer til at reagere på dette fx via en sms.

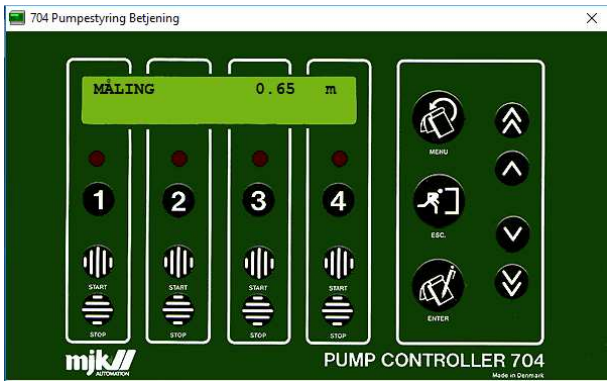

Pris: Anlægspris niveaustyring: Overslag kr. 15.000.00 + moms

- Der er kontraklap på udløbet til havet øst for Kristoffetvejen, så (OK) om end den også ser lidt ”hjemmelavet” ud og kunne optimeres med en ny klap.
- Ved høj vandstand (kystsikring) fra havet og opstemning af sand, vil vandet fra pumpestationen ikke kunne løbe i havet, men stige i kanalen mellem kontraklap og pumpestation med risiko for at løbe over / tilbage til Vestensøen. Det er løst ved at en niveauvippe stopper pumpen, så derved stopper også udpumpningen fra området omkring Vestensøen.

Lav vandstand i kanalen i Vestensøen giver laverer vandstand i hele området omkring denne.

Kontraklap, som er meget utæt

Bag kortraklap

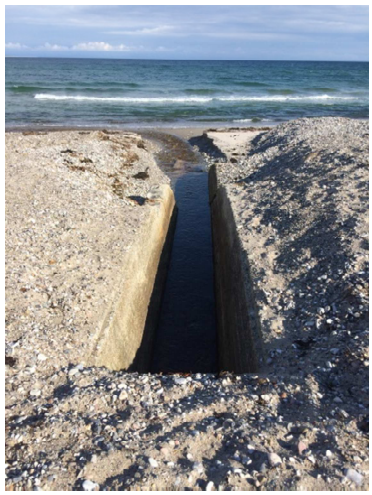
Udløb uden forhindringer. **OK**

Det er ikke svært at forestille sig hvad konsevenser bliver, når havet lukker hullet.

3. Undersøgelse afvanding Tuekærbækken – nye løsninger

Tuekærbækken leder grundvand / overfladevand fra området omkring Neptunvej til Jenlevej.
Endvidere tilføres der store mængder vand, som kommer fra sommerhusområdet i Øer og fra skoven ved Elsegårde Skovvej.

Røret er ca. 98% tildækket ved bare ca. 20% opstemning af sand ved stranden

Når Tuekærbækken ikke har frit udløb til havet, vil niveauet stige i bækken, og dermed grundvandsspejlet i hele området omkring denne.

Så lav vandstand i bækken giver lavere vandstand i området, det gælder såvel også for kanalen i Vestensøen.

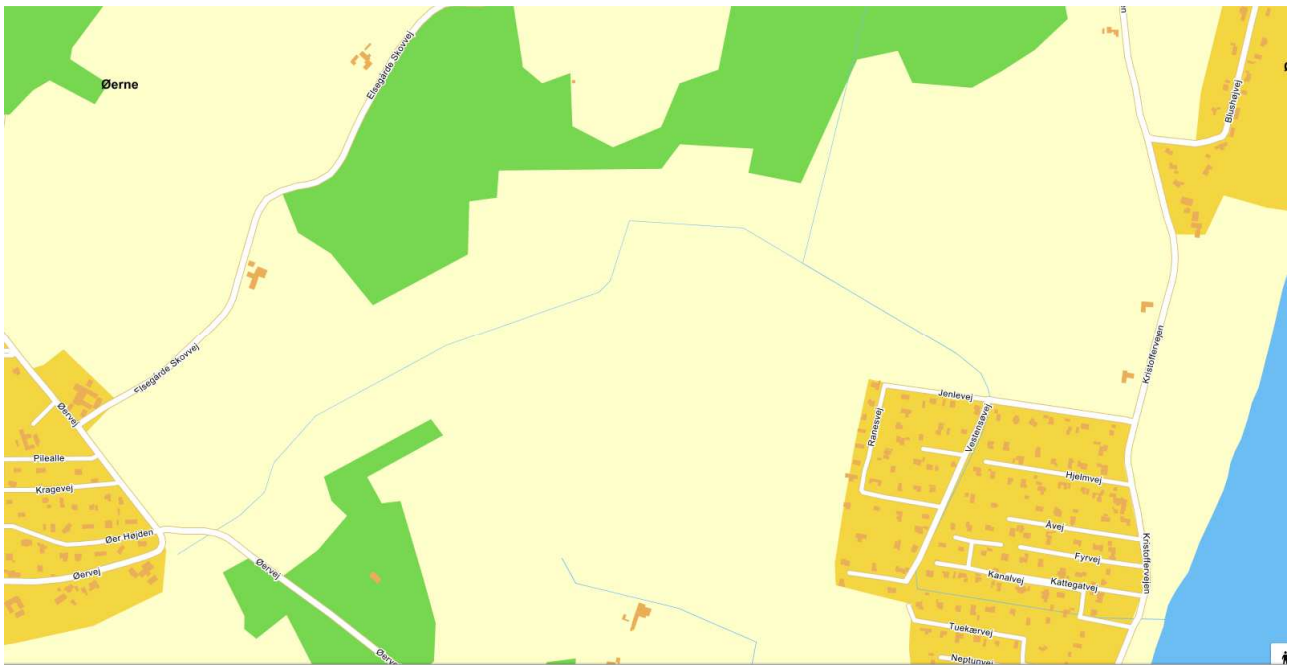

Den vandskade, som er sket i sommerhus på Tuekærvej, kan kun ske på grund af manglende vedligeholdelse af rørføringen / indløbsrist fra Kanalvej 5 til stranden, eller extrem opstemning af sand på stranden foran afløbskanal.

Løsningsforslag til området omkring Tuekærbækken:

Med fordel kan der oprettes en nødpumpestation på vestsiden af Kristoffervejen mellem Kanalvej og Kattegatvej. Her vil den være gemt væk i lavning og krat.

Den vil bestå af en pumpestation med efterfølgende bygværk med kontraklap, som vandet løber frit igennem, hvis det opstemmede sand på stranden er fjernet.

Udløb til stranden ca 20% spæret

Udløb

Tuekærbækken set fra Vestensø

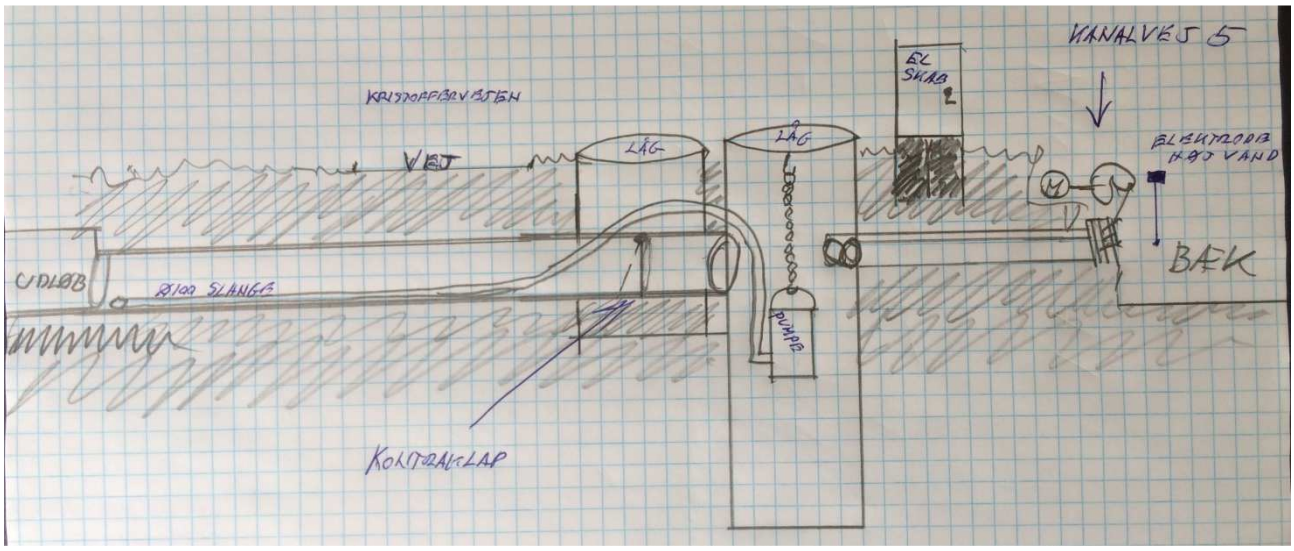

Skitse pumpestation Tuekærbækken

Pumpen vil ved forhøjet vandstand, pumpe gennem afgangsslange og vil dermed suge vand foran kontraklappen med sig.
Kontraklappen vil så åbne for vandet i brønden / Tuekærbækken.
Når pumpen stopper, vil vandet stemme tilbage mod kontraklappen og den vil lukke.
Ideen er at få så meget vand ledet ud til stranden uden det koster energi / strøm.

Bygværket med kontraklappen vil endvidere virke som kystsikring ved forhøjet vandstand fra havet.

Pumpetrykket vil i mange tilfælde lave en rende gennem det opstemmede sand, og hvis ikke, vil det blive pumpet over.

Pumpestationen har GSM med alarm som SMS samt masser af driftinformationer.
Der er højvands elektrode alarm foran risten på de to stk. indløbsrør ved Kanalvej 5.

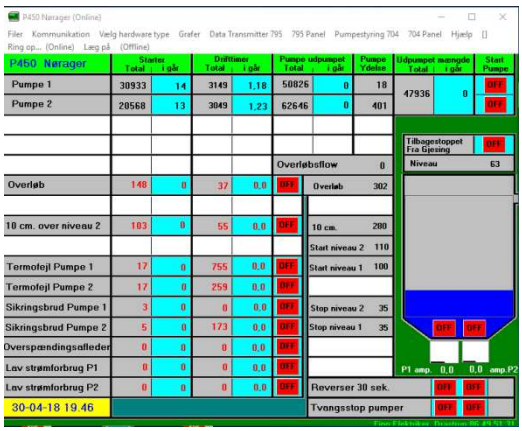

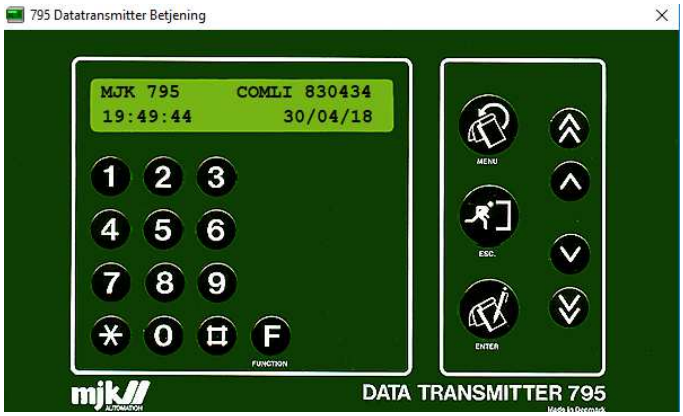

Ved ikke, om der er nogle, der jævnligt holder risten ren for skidt ved Kanalvej 5, der hvor Tuekærbækken løber ind i rørerne. (risten er fin, men påmonteret lodret som er forkert). Hvis nej: kan en alternativ løsning være en motoriseret elektrisk rive, som fjerner skidt foran risten ved forhøjet vandstand

Det er nødvendigt, at de to rør, som leder vandet til stranden, begge er intakte. Kommunen nævnte på borgermødet den 9.04.2018, at de har foretaget en kikkert-undersøgelse af rørerne.
Den kikkertundersøgelser må vise rørerens funktionstilstand, om et rør er stoppet, i stykker, kollapset samt hvor skaden er, for en reparation.

Pris:
Anlægspris for pumpestation, bygværk med kontraklap og installationer til optimering af Tuekærbækkens funktisondygtighed. Overslag kr.100.000,00 + moms.

4. Økonomi / fordeling:
Der er flere muligheder.

- De største mængder overfladevand til Tuekærbækken kommer ind fra et rør ca. ud for Vestensøvej 12.
- Det er forholdsvis nemt at sætte en prop i røret der. (en pose / bold som bliver pumpet op med en kompressor) og dermed lukke for tilstrømningen.
- Med denne metode kan flowet m3 måles i udløbet både 1)før, - 2)med prop i, - og 3)efter igen. Overslag ca. kr. 6.000,- + moms
- Der er også den mulighed, at lade proppen sidde i og lede vandet fra Øer og engene til Vestensøen, så der kommer flere brugere på og dermed få bedre økonomi på pumpestationen fra Vestensøen.

5. Minikonklusion på undergrunden
Vi har sommerhus på Fyrvej 10, og der har jeg lagt mærke til at grundvandspejlet (som jeg kan se i vandmålebrønden) er meget samlignelig med niveauet i Tuekærbækken.
Vi har haft en stophane ved anekset. For ca. ti år siden lukkede den over 100 m3 ud i løbet af ca. 14 dage. Det kunne overhovedet ikke ses omkring den, kun på vandmåleren, der var ved at løbe løbsk.
Så konklusionen kan kun være, at grundvandet udligner sig i områder grundet den sandede underbund.

6. Genskabe Vestensøen – sikker fremtidsløsning: (flotte løsninger ved Årslev, Vorup Enge, Lund Sø ved Randers, Clausholm Slot) som rekreative områder)

- Føre Tuekærbækken til Vestensøen
- Måske en afvandingskanal langs sommerhusområdet.
- Et reguleret søniveau.
- Pumpestationen skal enten have trykrør ført ud til havet eller flyttes til Kristoffervejen og laves som skitse lig Tuekærbækken.
- Men her må vi have Naturpark Mols Bjerge og Staten ind over, og så bliver afvandingsprojekter et statslig anlæggende.

7. Anbefalinger til handlinger i prioriteret rækkefølge:

A) Forslag til første initiativ vedr. afvandingsproblematik:

- Der **skal** etableres højvandelektrode, både på Kanalen i Vestensøen og på indløbet foran indløbsrørerne i Tuekærbækken. Denne sender en SMS til udvalgt person, som skal sørge for at fjerne forhindringer for vandets frie løb, og ikke som nu hvor det kun bliver gjort, når der rykkes herfor af div. sommerhusejere.
- Ved. Vestensøen, er der strøm.
- Ved. Tuekærbækken, GSM sender med solceller.
- Anlægspris i alt ca. kr. 10.000,00 + moms
- Gerne de beskrevne forslag til forbedringer ved Pumpehuset Vestensø
- Rist ud for Kanalvej påmonteres korrekt med hældning.

B) Genskabe Vestensøen

Visionen: Vestensø Enge indbyder med sin smukke natur til en hyggelig naturoplevelse for både store og små fødder. Med en natursti er der rig mulighed for en dejlig gåtur og opleve… en del af National Park Mols Bjerge.

C) **Nyt pumpehus Tuekærbækken**. Hvis ikke der er opbakning til at genskabe Vestensø, så bør der etableres et nyt pumpehus i relation til Tuekærbækken jf. beskrevet løsning samt de nævnte forbedringer ved Vestensø Pumpehus.

Vi anbefaler bred inddragelse i processen løbende, det vil sige både sommerhusejere, grundejerforeninger, pumpelaugbestyrelse, jord- og skovejere i og omkring sommerhus-grundene bliver orienteret og kan deltage aktivt og være assourført løbende ud fra princippet om at indsigt fremmer forståelse og sandsynligheden for bredere opbakning.

På denne måde kan vi sikre at alle har haft mulighed for at være oplyst og at alle er blevet inviteret omkring afvandingsproblematikkerne og de forskellige løsninger hertil.

Med venlig hilsen

Finn Helmer Olesen
Fyrvej 10, Elsegårdestrand
M: 20225131, finn@finn-elektriker.dk

Karina Kallehauge
Kristoffervejen 36, Elsegårde Strand
M: 29281570, kaka@dbu.dk

.